

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Laurentius Hurtado de Mendoza Ep. Brasiliensis n. 71

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

Republica optime meritum, & ut bonæ famæ (quæ plurimum ad propagandum diuinæ maiestatis cultum vbiique valet) status Ecclesiastici vniuersi prospiciamus, &c. Ita apud Aules in Defensorio Soc. contra Spinum n. 288.

*Isterum de-
fensa con-
tra maledi-
cum.*

*Religio in-
signis &
vtiles Eccl-
esiæ Sanctæ.*

*Ignatius
Lutheru-
soppositus.*

*Societas
vna ex flo-
rentibus,
Religioni-
bus, quas
habet Ec-
clesia:*

*In Sacra-
mentorum
vnu sua-
dendo, &
Pontificis
auctoritate
guenda.*

69. * A CAMILO CAETANO Nuncio etiam Apostolico in Regnis Hispaniæ, qui Religiosum quemdam de Societate male loquentem perpetua reclusioni condemnauit, & inter alia sententia verba, haec nimis honorifica protulit. Hoc (dicebat) non quia iudicemus illum malam doctrinam prædicasse, quia de hoc cognoscere ad hoc Tribunal non pertinet, sed quia sine ratione, nec causa aliqua de dictis Patribus Societatis tantum bonum Christianæ Reipublicæ inferentibus, ac de Religione adeo insigni & vtili diuino seruitio, & Ecclesiæ sanctæ, detraxit, bonamque opinionem, ac existimationem, quam populus iuste de illis habet, læsit, &c. Ita apud citat. Aules n. 413. ex Ribaden. in Hist. Prouin. Hispan. lib. 7. cap. 4.

70. AB HIERON. BAPT. DE LA NVZA ex Sacro Prædictorum Ordine, Episcopo Barbastrensi: Anno ipso (inquit) teste Genebrardo, quo Lutherus aduersus Ecclesiam Sacramentorum vsum & præcipue aduersus Sedem Apostolicam, & Romanum Pontificem suis hæresibus bellum indixit, prouidit Deus gloriosum Patrem Ignatium de Loyola, qui primo ab Apostolo Petro, deinde à cælorum Imperatrice visitatus, initium dedit fundationi instituti Sacri Societatis IESV, quæ vna est ex florentibus Religionibus, quas habet, & habuit Ecclesia, in speciali cura persuadendi Sacramentorum vsum, & in Sedis Apostolicæ, Romanique Pontificis auctoritate tuerenda. Sic ille Tom. 3. suarum Homil. super Euang. hom. 43. num. 13.

71. * A LAVR. HVRTADO DE MENDOZA Episcopo Ianuariensi in Brasilia, in Approbat. Thesauri linguae Paraquarie Matriti typis editi, ann. 1639. per P. Antonium Ruiz, ubi ille Paraquariensis nostræ Societatis labores, feroarem, ac zelum erga Indorum conuersionem pulcherrimo penicillo depingit his verbis:
Testor

Testor hac Guaranacia Lingua illos (*Patres scilicet nostros*) suo *Magnus
Sociorum
zelus, &
laboris
Infidelibus
Paraqua-
ria con-
uertendis,*
magno zelo , multis , ac non vulgaribus laboribus , maxi-
mum in infidelibus ad diuinum obsequium conuertendis
fructum ferre : quos non solum è barbaris suis moribus ad
fidem nostram traducunt, sed etiam ad vita politicae mores,
magno diuini simul , ac Regij obsequij emolumento, cum
illa gens non perinde ac Peruana aliaeque in India, eiusmodi
sit , à quibus alia sperari commoda possint , aliae præter
eas, quas dixi, diuitiae. Atque utinam Prælati , qui hic in
Brasilia tam prope à Paraquaria , atque Argenteo Flumine
absumus , ita nostris in Diœcesibus eiusmodi spiritum , ze-
lum , ac fructum experiremur. Sic ille ibi. Et in Approbat. libri
*Conuerzionis spiritualis Paraquaria ex Eodem P. Antonio Ruiz ty-
pis ibidem mandati, non potuit idem benignissimus Praeful calamum
temperare.* Affirmo (inquit) non solum nihil contineri, quod *Eorum fini-
tum.*
à bonis moribus , ac fidei nostræ veritate alienum sit , sed
aliquando apparere quæ Deus in conuertendis , & ad Eccle-
siæ Sanctitatem reducendis illis Prouincijs , ac tot homini-
bus plusquam barbaris, Idololatris, Religiosorum Societatis
zele, ac labore perfecerit. Idque cum toto hoc libro manife-
stum fiat, tum præsertim §.34. Quæ omnia dictis Religiosis
debentur, qui in ijs regionibus Viridarium florum cœlestium
construxerunt nouamque ac primituam Ecclesiam , quam
infernal is lupus tot modis vastare conatus est, ac magna ex
parte vastauit , coactis illis populis patrio solo abire, ac fu-
gere , iuxta illud , Exterminavit eam aper de sylua , & singu-
laris ferus depastus est eam. Plurimarum ergo rerum ex il-
lis, ac præcipue fructus tot animarum , ac gloriæ Dei, quod
Reductiones illæ , meæ Diœcesi conterminæ sint, idoneus
esse testis possum. Itaque is solum cui ignotum non est, quan-
tum hoc sit, quæ res gestæ sint, quæ ibi rerum penuria, quæ
Indorum ferocitas , quos ij religiosi in immensis illarum ter-
rarum spatijs, tot inter deserta loca, per montium iuga, ac
nemorum latebras inuestigandis, ac cogendis humanis illis

Q 3 belluis

belluis mutua se cæde saginantibus, vbi nulla neque auri, argentiue emolumenta, nec alia commoda, quemadmodum in reliqua India, subire solent, is solum æquus insignium illorum facinorum, quæ hic referuntur, æstimator esse possit. Itaque illi Prouinciaz, sine aliarum iniuria, illo licebit uti, plus omnibus laborauit. Hoc tanti Præfulis iudicium de huic nostræ Paraquariae Socijs: quid iam iltis falsa obtrectantium imicorum iudicia nocere poterunt? quid fabule? quid figmenta?

72. A PAVLO ARESIO Episcopo Tortonensi è sacra Regula

larium Clericorum Familia in serm. de tribus Martyribus Iaponiæ

à fol. mihi 12. vbi miris Elogijs Ordinem nostrum commendat, que

fideliter latine traducta sic sé habent. Societas (inquit) IESV est

Societas Viridarium veluti quoddam Viridarium omni fructuum vbertate, ac est omni florum, ac florum venustate conspicuum, cuius præconia, laudesque ipsius Familiæ alumni eloquentia exculti tantummodo celebrare valerent, nisi innata ipsorum modestia eruditissimis linguis fræna conijceret. Verum ipse sese prodit tanti viridarij, fragrans odor, fructuumque suauitas. Et quænam Orbi terrarum plaga vtrumque non percipit? vbi nam non diffunditur suorum exemplorum maturitas, suorum verborum tanquam florum suauitas, & pulchritudo? ô Viridarium pulcherrimum, & vberrium, in quo vnum plantarum genus, non vna Viridianum, ac suaveolentium herbarum species insita vegetat: sed quidquid pulchrum, quidquid optimum alibi cum laude florere cernitur, id omne in

In quo Eremitarum, diuinæ maiestatis præconio cernimus. Hic Eremitarum mores Veroant sanctissimi; hic Mendicantium viget beata pauperies; hic Prædicantium ignitus animarum zelus adolescit; hic Monachorum semper compressa voluntas exurgit, ac crescit; hic Doctorum omnigenæ sapientiæ manat perennitas. Et si è Viridarijs quasi è penu non tantum ad vitæ sustentationem necessaria carpimus, verum etiam oculorum delicias, varia vel herbarum, vel florum, vel plantarum capimus

IN PARAY.
quaria Pro-
vinciaz plus
omnibus
laborauit.
I.COR. 15.
10.

Societas
Viridarium
est omni
florum, ac
fructuum
vbertate
conspicuum.
Cuius odor
per totum
Orbem dif-
funditur

In quo Ere-
mitarum,
mores, Mē-
dicantium
pauperias,
Prædican-
tium zelus,
Doctorum
sapientia
vernant.